

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

NJ-fakulteten
SLU Vattenforum

2023-07-05

Anteckningar möte med WaterCOG 2023-06-07

Tid: 10.00-12.00, via Zoom

Deltagare: Helena Aronsson, Jennie Barron, Anna Gårdmark, Lutz Ahrens, Karin Wiberg, Stefan Bertilsson, Ulf Bjelke, Jens Fölster, Kevin Bishop, Björn Vinnerås, Staffan Waldo, Lisa Beste, Ulrika Jansson Klintberg och Jens Olsson.

Agenda:

1. Vad har hänt inom SLU Vattenforum under våren 2023?
2. Information om kommande och pågående aktiviteter på vattenområdet på SLU.
3. Diskussion om kommande utlysningar/satsningar relevanta för SLU Vattenforum.
4. Diskussion om planerad aktivitet inom SLU Vattenforum under hösten 2023.
5. Övriga frågor.

1 Vad har hänt inom SLU Vattenforum under sommaren och hösten 2023?

I bilaga 1 finns en presentation (slide 4-10) av det som Jens lyfte under mötet.

Utifrån detta underlag hade vi följande tillägg och diskussioner:

1.1 "Match-making" WS Formasutlysningar, 7/2 (slide 4)

Många intresserade! 100 anmälda, 70 som deltog. Enligt enkätsvar tyckte många att det var lyckat. Dålig uppslutning från SLU-forskare. Vi lyckades inte matcha forskare – behovsägare perfekt. Värt att göra igen, men kanske i annan form, med bättre matchning och med mer instruktioner till de som ska vara med om hur de ska förbereda sig. Möjligen genom en "förövning". Ett fysiskt möte hade gjort det lättare att byta mellan diskussionsgrupperna på mötet och gett bättre matchning.

Ökande medfinansieringskrav hos fler finansiärer gör det svårt att få till ansökningar inom vattensektorn. Vad har SLU för strategi kring det? **Jens Olsson tar med sig frågan.**

1.2 Tredje interna Vattenseminariet, 20-21/3 (slide 5)

Bra diskussioner och mingel på kvällen. Lätt att ordna. Bra engagemang. **Värt att köra nästa vår igen.**

1.3 Förslag på examensarbeten från UK och UVAB (slide 9)

Jens skickar förslagen till Water COG.

Vi kunde ha en lista med förslag på examensarbeten på SLU Vattenforums hemsida. Vidare sondera vilka forskare som kan vara handledare för de examensarbeten som UK och UVAB föreslår. Inventera vad det redan pågår för projekt om dessa frågor och ta in exjobb i anknytning till pågående projekt. Vi behöver kontaktpersoner på UK och UVAB för de specifika examensarbetena. Länka till gamla exjobb inom vatten, på webben, för att visa vad som gjorts.

2 Information om kommande och pågående aktiviteter på vattenområdet på SLU

Ulf Bjelke: boksläpp för en ny upplaga av Nationalnyckeln, om stickmyggor. Nationalnyckel om lungsnäckor har sålt 2000 ex. Marinbiologer på SLU Artdatabanken är involverade i utredningar och ansökningar om havsbaserad vindkraft. Det invasiva kräftdjuret större rovmärla, som påverkar sin miljö mycket, har påträffats på olika platser i Vättern – det visar på vikten av miljöövervakning.

Karin Wiberg: ansökan WAVE till om "Impact innovation", en gemensam satsning från Vinnova, Formas och Energimyndigheten. Ansökan som är med i steg två handlar om hållbar vattenhantering, vattenkvalitet. RISE är huvudsökande. Stenhård konkurrens. Stora samfinansieringskrav. Svenskt Vatten ska samfinansiera.

UU:s dialogkonferens Uppsala Health Summit som ska vara i höst, 24-25 oktober, där SLU-forskare kanske ska medverka under ett vattentema. Som medverkande får man bjuda in ytterligare deltagare från låginkomstländer.

Kungligt forskningsstipendium till Alberto Celma Tirado för att utveckla nya metoder som hjälper till att hitta okända miljögifter i vatten.

Anna Gårdmark: råd om fiskekvoter från Internationella havsforskningsrådet (ICES). Svaga bestånd av strömming i Östersjön.

Fiskeriförsöksstationen i Älvkarleby kommer att läggas ner 2025. Pengarna i fonden som finansierat verksamheten tar snart slut.

Kevin Bishop: projektet i Kongo. Ett tvåårigt pilotprojekt.

Kevin är också involverad i att etablera ett internationellt grundvattensamarbete/nätverk, Ground Water Observatory, tillsammans med forskare från Luxemburg och Schweiz.

Karin Eklövs stora Naturvårdsverksprojekt nämndes. Det handlar om våtmarker.

Stefan Bertilsson: fakultetsövergripande projekt som finansieras av Familjen Kamprads stiftelse. Om akvakultur i norrländska kraftverksdammar. Ska starta i september. 5 år, 23,5 miljoner SEK. Med krav på medfinansiering.

Kollegor intervjuas för ERC-bidrag, starting grants. D

Nyligen genomförd workshop i Vindeln om våtmarksforskning vid SLU. Finansierades av såddmedel från SLU Vattenforum, rapport om det kommer senare.

Staffan Waldo: större Horizon 2020-ansökan om riskanalys i värdekedjan för vattenbruk.

Diskussion om ITQ's (överförbara kvoter mellan fiskare) i strömmingsfisket. Det finns förslag om liknande tillämpningar av kvoter för räka och havskräfta.

Jennie Barron: frågan om torka i jordbruket, det är ett nytt år med allvarlig torka. SLU behöver mer infrastruktur för fältstudier om klimat och vatten i framtiden, det behöver diskuteras. Ska vi publicera några nyheter kopplat till vattenbrist under sommaren?

3 Diskussion om kommande utlysningar/satsningar relevanta för SLU Vattenforum.

Se slide 12 i presentationen som finns i bilaga 1 för en översikt.

Flera på SLU kommer att leda/vara med på ansökningar kopplat till utlysningarna.

4 Diskussion om planerad aktivitet inom SLU Vattenforum under våren 2023.

Se slide 14 i presentationen som finns i bilaga 1 för en översikt.

4.1 Almedalsveckan

Stefan Bertilsson kommer att vara med på ett seminarium om eDNA under Almedalsveckan. Björn Vinnerås kommer tillsammans med sin forskargrupp att samlas in allt urin från Almedalsveckan för att producera gödsel.

5 Övriga frågor

5.1 Seminarier om vatten på SLU

På Campus Ultuna har man ställt i ordning en filmstudio som går att låna gratis (inklusive tekniker) för inspelningar av tex presentationer. Studion skulle kunna användas för inspelningar av en eventuell framtida seminarier om vatten på SLU. Förslag som kom upp under mötet var att seminarier serien kan fokusera på kontroversiella ämnen där olika ståndpunkter lyfts fram och diskuteras. Presentationer från främst yngre och nya vattenforskare på SLU, även masterarbeten. Viktigt att först bestämma sej för vilken målgrupp vi vill nå. Ted-talks? Ekosystembaserad förvaltning, klimatanpassning och nedskärningar i anslagen för miljöövervakning som teman? Annat fokus kan vara hur vi kan förbättra förvaltningen, samt lyfta vilken evidens och kunskap för olika alternativ finns, vad behöver utvecklas.

Anteckningar av Lisa Beste och Jens Olsson.